

Ewelina Woźniak-Czech

Streszczenie rozprawy „Portret performatywny. Ślad, wymazywanie, nieobecność”

Celem pracy jest przedstawienie problematyki portretu w świetle badań estetyki performatywnej, estetyki performatywności i dramatycznej teorii literatury. Pozwalają one spojrzeć na każde dzieło indywidualnie i jednostkowo, nie tworząc narzuconych kanonów oraz nie wyznaczając swoistych atrybutów performatywności, jakie musiałyby posiadać dzieła, by do nich należeć. Wielość form i środków przejawiania się cech performatywnych umożliwia rozpatrywanie każdego dzieła z nowej perspektywy, nie narzucając jednocześnie żadnych metodologicznych schematów czy modeli. Dramatyczność jest ściśle powiązana z performatywnością poprzez wspólne cechy i narzędzia. Każde performatywne działanie twórcze jest również dramatyczne, gdyż poprzez pęknięcia i szczeliny konstrukcyjne lub interpretacyjne wytwarza wewnętrzne napięcie między dziełem i odbiorcą, między dziełem i światem na zewnątrz niego. Przyjęta tu nadrzędna kategoria portretu ma za zadanie w pewnej mierze uporządkować i zawęzić niedookreślony obszar performatywnych obrazów, natomiast pojawiające się w podtytule pracy pojęcia „śladu”, „wymazywania” i „nieobecności” wskazują najbardziej charakterystyczne obszary interpretacyjne, w których można dostrzec różne przejawy performatywności wizerunków. Rozprawa podzielona została na trzy części poświęcone portretom literackim, malarskim i fotograficznym.

Ewelina Woźniak-Czech